

Συνέντευξη Γιώργου Τσιάκαλου

πανεπιστημιακός, ακτιβιστής και συγγραφέας

Με αφορμή την συμμετοχή του στην 17η Αντιρατσιστική Γιορτή, ο **Γιώργος Τσιάκαλος**, πανεπιστημιακός, ακτιβιστής και συγγραφέας, έδωσε συνέντευξη σχετικά με την άνοδο της ακροδεξιάς στον **Θανάση Κούκουλα** για το site redtopia. Η συζήτηση θα συνεχιστεί στο πάνελ του Σαββάτου 21/9 της **Αντιρατσιστικής Γιορτής** στο Αθλητικό Κέντρο Ρουφ, με θέμα: «Ρατσιστικές πολιτικές και ακροδεξιά απειλή σε Ελλάδα και Ευρώπη»

Θ.Κ Καλησπέρα Γιώργο, ευχαριστούμε που μας δίνεις τη συνέντευξη και που θα σε δούμε στην Αντιρατσιστική Γιορτή στις 21 Σεπτέμβρη στην Αθήνα. Στις πρόσφατες ευρωεκλογές καταγράφηκε σημαντική αύξηση της ακροδεξιάς σε μια σειρά από χώρες. Πού νομίζεις ότι οφείλεται;

Γ.Τ Θανάση είχα την ευκαιρία στην περσινή μας αντιρατσιστική γιορτή να αναφερθώ στο γεγονός, ότι ήταν βέβαιο για μένα, αλλά και για πολλούς άλλους αναλυτές, ότι η ακροδεξιά σε αυτό ευρωκοινοβούλιο θα ήταν δεύτερη πολιτική δύναμη. Εξήγησα τότε τους λόγους. Οι βασικοί λόγοι – τότε και τώρα- είναι η απάντηση στο ερώτημά σου. Ο προηγούμενος πρωθυπουργός της Πολωνίας, Μοραβιέτσκι, και κυρίως ο ισχυρός άντρας της Πολωνίας εκείνη την εποχή, ο αρχηγός του κόμματος PiS Κατσίνσκι, είχαν καταφέρει, σε μία διαδικασία που κράτησε δύο χρόνια, κάτι σημαντικό. Κάλεσαν τους αρχηγούς των διαφόρων ακροδεξιών κομμάτων της Ευρώπης στην Βαρσοβία, στην αρχή σε προσωπικές συζητήσεις και αργότερα σε ομάδες, με σκοπό να συνεννοηθούν για την πολιτική τους σε κάποια σημαντικά θέματα. Αυτό που κατάφερε η Πολωνική ηγεσία ήταν η αλλαγή της πολιτικής των ακροδεξιών κομμάτων απέναντι στην Ευρωπαϊκή

Ένωση. Συμφώνησαν ότι δεν θα δηλώνουν πια ότι είναι ενάντια της και ότι θέλουν να φύγουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης συμφώνησαν, ότι κανένα ακροδεξιό κόμμα δε θα δηλώνει ότι είναι ενάντια στο NATO. Συμφώνησαν λοιπόν σε αυτό το βασικό θέμα. Και μάλιστα βρήκαν και το σύνθημα που θα χρησιμοποιούν ως απάντηση σε όσους ισχυρίζονται ότι θέλουν να αποχωρήσουν από την Ευρώπη ή ότι θέλουν να την καταστρέψουν. Η απάντησή τους είναι: «θα πάρουμε την Ευρώπη στα χέρια μας».

Η συμφωνία οδήγησε σε μία σειρά από πολιτικές πράξεις αλληλεγγύης μεταξύ τους, οι οποίες κατά «περίεργο» τρόπο δεν γίνονταν γνωστές από τα κυρίαρχα ΜΜΕ στην Ευρώπη. Να φέρω ένα παράδειγμα: Στις προεδρικές εκλογές της Γαλλίας, η Λεπέν κατηγορείτο ότι πήρε δάνεια από τον Πούτιν και ότι ο Πούτιν βρισκόταν πίσω της. Δεν έπαιζε όμως κανένα ρόλο το γεγονός ότι τρεις φορές κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου επιτέθηκε στον Μακρόν ο πρωθυπουργός της Πολωνίας, και ότι ο Μακρόν αναγκάστηκε να δηλώσει σε συνέντευξη τύπου ότι δεχόταν επίθεση του πρωθυπουργού της Πολωνίας και ότι δεν του επέτρεπε να παρεμβαίνει στην προεκλογική εκστρατεία υπέρ της Λεπέν. Με τον ίδιο τρόπο βρέθηκαν ο πρωθυπουργός της Πολωνίας και το PiS στο πλευρό του Όρμπαν, με τη δήλωση τους σχετικά με τη νίκη του στις εκλογές –νίκη, που καταγγέλλθηκε από τους ηγετικούς κύκλους της ΕΕ ως αποτέλεσμα της αυταρχικής πολιτικής του Ούγγρου πρωθυπουργού στους κρατικούς θεσμούς και στα ΜΜΕ- ότι «ήταν δημοκρατικές εκλογές, στις οποίες αποφάσισε ελεύθερα ο λαός, δεν υπήρχε καμία παραβίαση, συνεπώς εμείς θα συνεργαστούμε μαζί του».

Ο Μακρόν κατηγορεί τον Πολωνό πρωθυπουργό για «παρέμβαση στις γαλλικές εκλογές» υπέρ της Λεπέν

Όλες αυτές οι διαπραγματεύσεις συνέβαιναν, ενώ στην ευρωβουλή υπήρχαν δύο ακροδεξιές, κοινοβουλευτικές ομάδες. Στη μία, με όνομα «Ταυτότητα και Δημοκρατία» (ID) ήταν η Λεπέν, ο Σαλβίνι, η AFD της Γερμανίας και άλλα κόμματα. Στην άλλη, με όνομα «Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές» (ECR), ήτανε το PiS, οι Σουηδοί Δημοκράτες, τα Αδέρφια της Ιταλίας (Μελόνι). Παρεμπιπτόντως, μαζί με το PiS και τη Μελόνι ήταν και Ελληνική Λύση, ο ευρωβουλευτής του Βελόπουλου, κάτι που επίσης δεν έγινε πολύ γνωστό. Οι καλές σχέσεις, που επιτεύχθηκαν, έδειχναν ότι πράγματι θα μπορούσαν να είναι η δεύτερη δύναμη, εφόσον οι συνεννοήσεις οδηγούσαν σε ενότητα.. Πράγματι τον Ιούνιο του 2022 υπέγραψαν όλα τα ακροδεξιά κόμματα (και από τις δύο ομάδες) ένα маниφέστο κοινής πολιτικής, με τη συμφωνία, ότι εάν ένα κόμμα διαφωνούσε με κάποια σημεία, μπορούσε να τα παραλείψει στην δημοσιοποίηση του маниφέστου στη δική του χώρα. Κάτι που έκανε η Λεπέν σε σχέση με τον πόλεμο στην Ουκρανία, χωρίς αυτό να δημιουργήσει

προβλήματα στις σχέσεις τους. Είχαμε λοιπόν μία καινούργια κατάσταση στο χώρο της Ακροδεξιάς. Παρά τις διαφορές τους συμφώνησαν στα βασικά και είπαν «εμείς όμως θέλουμε να πάρουμε την Ευρώπη στα χέρια μας». Έτσι το σουηδικό ακροδεξιό κόμμα υποστήριξε από κει και πέρα τους δεξιούς για να σχηματίσουν κυβέρνηση, χωρίς το ίδιο να συμμετέχει σ' αυτήν, ενώ το φινλανδικό, ουσιαστικά ένα ναζιστικό κόμμα, συμμετέχει με υπουργούς σε βασικά υπουργεία. Με όλα αυτά γνωστά, ήταν εντελώς προβλέψιμη η επιτυχία της Ακροδεξιάς στις πρόσφατες Ευρωεκλογές.

Αυτό που άλλαξε και δεν έκανε δυνατό να υπάρχει μόνο μία ομάδα στο ευρωκοινοβούλιο, αλλά τέσσερις, οφείλεται στο γεγονός, ότι στην εξουσία δεν ήταν πια το PiS. Έλλειψε εκείνη η προσωπικότητα που τους καλούσε όλους, συζητούσαν, έβγαιναν φωτογραφίες όλοι μαζί και κατέληγαν σε κοινές πολιτικές. Αλλά η συνολική δύναμη της Ακροδεξιάς μέσα στο ευρωκοινοβούλιο μεγάλωσε και αυτή τη στιγμή είναι σε αριθμούς ελαφρώς μικρότερη από την δύναμη των Χριστιανοδημοκρατών. Και είναι βέβαιο ότι θα ψηφίζουν σε μία σειρά από αποφάσεις και οι τέσσερις μαζί, καθώς οι σχέσεις τους συνεχίζουν να υπάρχουν.

Γιατί όμως δεν συμφωνούν; Ήδη από την προηγούμενη περίοδο, αιτία ήταν και είναι το κόμμα της Γερμανίας, AFD, και η διαφωνία του με το PiS. Το PiS είχε ζητήσει, να πληρώσει αποζημιώσεις η Γερμανία για ό,τι έκανε στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, που είναι κάτι κοντά στα δύο τρις, όχι σαν αυτά τα λίγα που ζητάμε εμείς. Η AFD στη Γερμανία έλεγε ό,τι είχε πει προηγουμένως ο πρόεδρος του: «στο βιβλίο της ιστορίας, η εποχή του ναζισμού ήτανε απλά μια κουτσουλιά, και βέβαια δε θα πληρώσει ο γερμανικός λαός σήμερα γι' αυτήν». Για το PiS, όμως, είναι βασικό στοιχείο της πολιτικής του, που το διακρίνει από την πολιτική της σημερινής πολωνικής κυβέρνησης του Τουσκ. Ακόμη και σ' αυτή την περίπτωση γίνονται προσπάθειες υπέρβασης των διαφορών.

Θ.Κ Υπάρχει η αντίστοιχη τάση ανόδου της Ακροδεξιάς στην Ελλάδα και πώς εκφράζεται αυτή; Είδαμε τι έγινε με την Χρυσή

Αυγή και τι συνεχίζει να γίνεται, βλέπουμε μια άνοδο στον Βελόπουλο, πώς το σχολιάζεις;

Γ.Τ Θανάση, πρέπει να πάμε πάλι στο ποια είναι η πολιτική τους και πώς είναι δυνατόν να συμφωνούν μεταξύ τους παρόλο που ακολουθούν ίσως διαφορετική πολιτική στη χώρα τους. Ας πούμε, η Αριστερά, παραδείγματος χάρη του ΚΚΕ εσωτερικού – του Συνασπισμού αργότερα – έλεγε ότι εμείς θέλουμε την «Ευρώπη των εργαζομένων». Η Δεξιά έλεγε «η Ευρώπη των πατρίδων» ή «των εθνών» ή «των χωρών». Άρα το διακύβευμα γι' αυτούς ήταν, ότι δεν μπορεί η Ευρωπαϊκή Ένωση να αποφασίζει για τα «δικά μας». Η λογική τους ήταν ότι δεν μπορεί το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων να αποφασίζει για μας, δεν μπορεί να είναι πάνω από το δικό μας συνταγματικό δικαστήριο. Εμείς, λένε οι ακροδεξιοί, «υπερασπιζόμαστε τον δικό μας λαό και έχουμε τα δικά μας δικαστήρια». Όταν η Επιτροπή της ΕΕ έλεγε, ότι στην Πολωνία δεν υπάρχει κράτος δικαίου, το έκανε, επειδή η Πολωνία του PiS λειτουργούσε με τον παραπάνω τρόπο. Το ίδιο ισχύει για τον Όρμπαν, όταν έκλεισε το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο του ιδρύματος του Σόρος, λέγοντας, ότι για τη λειτουργία του ισχύει ο δικός τους νόμος περί ιδιωτικών πανεπιστημίων, εκείνοι θα αποφασίζουν με γνώμονα τα δικά τους και δεν θα τους λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση τι θα κάνουν. Μιλούν για μια Ευρωπαϊκή Ένωση μιας ελίτ, η οποία θέλει να αποφασίζει εις βάρος των συμφερόντων των χωρών, που έχουν άλλη άποψη. Και τον τελευταίο καιρό λένε, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζει μία οικονομική πολιτική, η οποία είναι ταυτόχρονα και εξωτερική πολιτική, που βοηθάει την αμερικάνικη οικονομία και όχι την οικονομία της Ευρώπης και αυτό το πληρώνουν οι χώρες-μέλη.

Τώρα για την ερώτηση στο αν και στην Ελλάδα μπορεί να υπάρχει άνοδος. Έχουμε μία Ακροδεξιά η οποία είναι διαφοροποιημένη, είναι δηλαδή η Ακροδεξιά του Βελόπουλου, που είναι ουσιαστικά η Ακροδεξιά, όπως την γνωρίζαμε από παλιότερα, και έχει ως βασικό της χαρακτηριστικό τον εθνικισμό και την άρνηση δικαιωμάτων σε μειονότητες κάθε είδους. Έτσι, μπορεί να λέει ότι μας συμφέρει να έχουμε καλύτερη σχέση με την Ρωσία και όχι

με τις ΗΠΑ, αφού αυτό είναι καλό για τον λαό μας και οικονομικά και ιστορικά. Το ίδιο ακριβώς λέει βέβαια η Ακροδεξιά στην Πολωνία αλλά με το διαμετρικά αντίθετο περιεχόμενο. Εκεί λένε, ότι η Ρωσία ήταν πάντα και συνεχίζει να είναι ο μεγαλύτερος εχθρός τους, άρα θα είναι οπωσδήποτε ενάντια στη Ρωσία και υπέρ της Ουκρανίας, χωρίς αυτό να διαταράσσει τη σχέση τους με την Ελληνική Λύση στο πλαίσιο της Ομάδας τους στο Ευρωκοινοβούλιο. Από την άλλη τη μεριά, το PiS υποστηρίζει τους αγώνες των αγροτών της Πολωνίας, που μπλοκάρουν στα σύνορα με την Ουκρανία τα φορτηγά και τα τραίνα, που μεταφέρουν αγροτικά προϊόντα της Ουκρανίας στην Πολωνία και γενικότερα στην ΕΕ πιο φθηνά και χωρίς δασμούς.

Στην Ελλάδα έχουμε ένα θέμα που αφορά την εκκλησία. Στην εκκλησία έχουμε ένα μεγάλο μέρος του Αγίου Όρους να είναι υπέρ της ουκρανικής εκκλησίας που θεωρείται η κανονική, την οποία όμως έχει απαγορεύσει τώρα η Ουκρανία. Αυτός αποτελεί λόγο για το κόμμα «Νίκη», να είναι ενάντια στην Ουκρανία, καθώς θεωρεί ότι στην Ουκρανία κυνηγούν τον χριστιανισμό μας. Αυτή είναι μια άλλη μορφή Ακροδεξιάς, που έχει διαφορετικό υπόβαθρο, συμφωνεί σε πολλά με άλλες ακροδεξιές ομάδες, αλλά ταυτόχρονα διαφοροποιείται σε πολλά σημεία στο λόγο και κυρίως στη ρητορεία.

Και μετά έχει κανείς και την Λατινοπούλου, την «Φωνή Λογικής», με άλλο λόγο πια, μια «μοντέρνα Ακροδεξιά». Αυτό δεν αλλάζει τίποτε στο γεγονός ότι στο Ευρωκοινοβούλιο συμμετέχει στη νεοσύστατη ομάδα «Πατριώτες για την Ευρώπη» (όπου εντάχθηκαν τα περισσότερα μέλη της ομάδας «Ταυτότητα και Δημοκρατία») μαζί με το κόμμα της Λεπέν, το VOX της Ισπανίας (το κόμμα των οπαδών του Φράνκο), το κόμμα του Όρμπαν κ.λπ.

Άρα βλέπουμε σε ολόκληρη την Ευρώπη να έχουμε πολλά ακροδεξιά κόμματα, που μπορεί να μην συνεργάζονται στην ίδια τους τη χώρα, να συμμετέχουν σε διαφορετικές ομάδες της ευρωβουλής, αλλά τελικά να συνεργάζονται για την υπερψήφιση ή καταψήφιση αποφάσεων, που αφορούν τις βασικές αρχές της ευρωπαϊκής Ακροδεξιάς. Αυτό είναι κάτι το καινούριο. Προβλέπω περαιτέρω

άνοδο της, αν δεν υπάρξει μία πολιτική από τη δική μας πλευρά, εννοώ από τη μεριά της Αριστεράς και των κινημάτων, ικανή να την σταματήσει και να ανατρέψει αυτή την εξέλιξη. Πρέπει εμείς να κερδίσουμε τον κόσμο.

«Χαίρομαι που βρίσκομαι ανάμεσα σε φίλους», λέει ο Πολωνός πρωθυπουργός μετά τη σύνοδο κορυφής με τη Λεπέν, τον Ορμπάν και τον Αμπασκάλ στη Μαδρίτη

Θ.Κ Ποια είναι τα βασικά, τα ενοποιητικά στοιχεία της ακροδεξιάς ατζέντας σήμερα, σε όλες τις χώρες;

Γ.Τ Υπάρχει ένα βασικό, το έχει και ο Βελόπουλος. Είναι αυτό που ονομάζουμε «ταυτοτική Ακροδεξιά», που μιλά για την ταυτότητα «μας» ως έθνος, ως λαός. Ότι είναι εκείνη που μας διακρίνει, ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθεί να την εξαφανίσει, να μας κάνει ένα συνοθύλευμα. Όταν λέγανε, λοιπόν, ότι «είμαστε η Ευρώπη των χωρών, των εθνών, των πατρίδων», υπονοούσαν ότι η κάθε χώρα έχει ταυτότητα (της οποίας τα στοιχεία ορίζουν οι ίδιοι), που πρέπει να προστατευτεί. Ο αγώνας τους είναι εναντίον οποιασδήποτε αλλαγής μπορεί, κατά τη γνώμη τους, να αλλάξει την εθνική ταυτότητα, όπως οι ίδιοι την έχουν κατασκευάσει. Μπορεί, π.χ. να είναι η πολιτική της

Ευρωπαϊκής Ένωσης που «επιβάλλει» δικαιώματα νέου τύπου, που δεν τα είχαμε μέχρι τώρα, όπως αποδοχή νέων μορφών οικογένειας, ύπαρξη περισσότερων φύλων, δικαίωμα επιλογής φύλου κ.λπ. Στα θέματα αυτά υπάρχουν συγκρούσεις, δεν είναι γενικώς αποδεχτά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ήταν η στάση της Μέρκελ. Εισηγήαγε νομοσχέδιο (χωρίς να είναι υποχρεωμένη) για τα θέματα φύλου, το οποίο είχαν προετοιμάσει άλλα κόμματα σε σχετική επιτροπή της βουλής, με την αιτιολογία ότι το θέμα απασχολούσε έντονα την κοινωνία, γνωρίζοντας ότι η πλειονότητα των βουλευτών του δικού της κόμματος διαφωνούσε με το περιεχόμενο του. Το νομοσχέδιο υπερψηφίστηκε στη βουλή (με υπέρ και κατά τοποθετήσεις σε κάθε κόμμα) και την ίδια να το καταψηφίζει δηλώνοντας, ότι ακολουθεί το γράμμα του συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο η οικογένεια αποτελείται από άνδρα και γυναίκα. Την απόρριψη τέτοιων νέων δικαιωμάτων, τη βιώνουμε σε όλες τις χώρες και σχεδόν σε όλους τους πολιτικούς χώρους με διαφορετικά επιχειρήματα και διαφορετική ένταση, όμως η τοποθέτηση της πολύ υψηλά στην πολιτική ατζέντα αποτελεί μέρος της ακροδεξιάς ταυτότητας.

Από ποιον κινδυνεύει –σύμφωνα με την ακροδεξιά – ο πολιτισμός, που αποτελεί τον πυρήνα της εθνικής ταυτότητας; Κινδυνεύει, λένε, πρώτα πρώτα από τους πρόσφυγες, αφού ερχόμενοι εδώ θα αποκτήσουν δικαιώματα, όπως είναι το δικαίωμα να φτιάχνουν τζαμιά. Αυτό, είναι σε εμάς στην Ελλάδα η επίσημη πολιτική. Είναι παράνομα τα τζαμιά στην Αθήνα. Γιατί όμως είναι παράνομα εδώ, ενώ υπάρχουν νόμιμα αλλού στην Ευρώπη; Διάβασα κάποια στιγμή σε ένα κείμενο ενός Έλληνα που ζει στην Φρανκφούρτη, ο οποίος, αναφερόμενος στην Ελλάδα, έλεγε «μα πώς είναι δυνατόν να ζει κανείς κάπου, όπου θα υπάρχουν 10% μουσουλμάνοι;». Στην Φρανκφούρτη όμως οι πρόσφυγες είναι 40%, σε ορισμένες περιοχές 80% και υπάρχουν βέβαια τζαμιά. Του έγραψα εγώ από κάτω «και τότε γιατί είσαι εσύ εκεί πέρα»; Δεν απάντησε.

Το δεύτερο, που κάνει η Ακροδεξιά στον λόγο και την ρητορεία της, είναι, να απορρίπτει αποφάσεις της ΕΕ που αφορούν την εξέλιξη της ευρωπαϊκής οικονομίας, όταν αυτές επηρεάζουν

αρνητικά πτυχές της οικονομίας των δικών τους χωρών. Η Λεπέν κέρδισε πολύ με την αντίσταση της στην κοινή αγροτική πολιτική της Ευρώπης, το ίδιο η ακροδεξιά AFD στη Γερμανία με την υποστήριξή της στις σχετικές μεγάλες κινητοποιήσεις των αγροτών. Στην περίπτωση αυτή δεν έχουμε να κάνουμε με έναν ανορθολογισμό, όπως είναι αυτός της ταυτότητας. Ας δούμε την περίπτωση της Πτολεμαΐδας: η κυβέρνηση Μητσοτάκη αποφάσισε και έκανε την απολιγνιτοποίηση ταχύτατα, με φοβερά αποτελέσματα σε ολόκληρη της περιοχή. Πτολεμαΐδα, Κοζάνη και Γρεβενά υποφέρουν αυτή τη στιγμή, γιατί έμεινε άνεργος ξαφνικά τόσος κόσμος. 1800 άτομα, που είχαν φορτηγά, μετέφεραν λιγνίτη και ζούσαν από αυτό, τα βάλανε τώρα σε ένα μεγάλο parking γιατί δεν ξέρουν τι να τα κάνουνε. Η Γερμανία αποδέχτηκε να κάνει το ίδιο μ' εμάς, αλλά θα το ολοκληρώσει το 2038. Θα ήταν ακροδεξιό να πει κανείς, ότι δεν δεχόμαστε να εφαρμόσουμε αυτή την απόφαση της ΕΕ στην χώρα μας και μάλιστα με αυτή την ταχύτητα;

Θ.Κ. Πάμε τώρα στο μεταναστευτικό/προσφυγικό. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τα τελευταία χρόνια κάνει μία ρατσιστική στροφή. Η Ακροδεξιά ταυτόχρονα αυτά τα χρόνια ανεβαίνει. Τι προηγείται και τι έπεται; Η κότα έκανε το αυγό ή το αυγό την κότα; Μπορούμε να πούμε ότι η Ακροδεξιά έχει επιβάλει αυτή τη στροφή στις πολιτικές ή αντίθετα οι ρατσιστικές πολιτικές είναι υπεύθυνες για την άνοδο της Ακροδεξιάς;

Γ.Τ Πολλές φορές σε συνεντεύξεις και στα γραπτά μου είχα δείξει, ότι πρέπει να δούμε μια σειρά από γεγονότα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είχε ξεκινήσει πολύ νωρίς, πριν να έχουμε αυτά τα ακροδεξιά κόμματα, να επιβάλλει τέτοιες πολιτικές. Πολύ αποφασιστική στροφή ήταν το 2001, όταν αποφάσισε ότι δεν μπορεί κανείς να έρχεται στην Ευρώπη με αεροπλάνο ή με πλοίο και να ζητάει άσυλο, αν δεν είχε βίζα Σέγκεν. Βίζα Σέγκεν σήμαινε ότι έχουμε τον κλειστό μας χώρο, τον χώρο Σέγκεν, και από δω και πέρα επειδή δεν θα έχουμε σύνορα μεταξύ μας, θα κλείσουμε τα εξωτερικά μας σύνορα. Μέχρι το 2001 οι περισσότερες αιτήσεις ασύλου που γινόταν, γινότανε στα

αεροδρόμια της Φρανκφούρτης του Άμστερνταμ, της Στοκχόλμης, του Παρισιού. Κι αυτό, επειδή οι άνθρωποι, που έρχονταν για να ζητήσουν άσυλο, με τα κάποια χρήματα, που είχαν, αγόραζαν εισιτήριο, έφταναν π.χ. στη Φρανκφούρτη, όταν έδειχναν το διαβατήριο τους, τους έλεγαν οι αστυνομικοί στον έλεγχο «δεν έχετε βίζα Σέγκεν» κι εκείνοι απαντούσαν «θέλουμε να κάνουμε αίτηση ασύλου». Σε όλες τις χώρες αυτό που υπήρχε ως δίκαιο ως τότε, επέβαλλε, ότι εκείνη τη στιγμή αποδέχονταν το αίτημα ασύλου ως ατομικό δικαίωμα καθενός, ανεξάρτητα αν ήταν από την Συρία, από την Ναμίμπια ή από οποιοδήποτε άλλη χώρα. Και το μεγαλύτερο hotspot που υπήρχε – και ως εγκαταστάσεις συνεχίζει να υπάρχει και σήμερα – ήταν στο αεροδρόμιο της Φρανκφούρτης. Εκεί μπορούσαν να ζουν έως και 2.000 άτομα με οικογένειες, γιατί εκεί έρχονταν οι περισσότεροι. Το 2001 ήταν η πρώτη φορά που αποφάσισαν στην ΕΕ, ότι κανείς δεν θα μπορεί να χρησιμοποιεί ένα αεροπλάνο και να τον δέχεται μία αεροπορική εταιρεία που έχει πτήση προς την ΕΕ, αν δεν εξετάσει αν έχει βίζα Σέγκεν. Αν λοιπόν μια εταιρεία αποδεχόταν στο αεροπλάνο της ένα άτομο χωρίς βίζα, αναλάμβανε όλα τα έξοδα αυτού του ατόμου στην χώρα που πήγαινε και για την επιστροφή του πίσω στην χώρα προέλευσης και πλήρωνε και πολύ υψηλό πρόστιμο. Το πρόστιμο ήταν τέτοιο, ώστε μία εταιρεία που έπρεπε να το πληρώσει δύο φορές ουσιαστικά έκλεινε. Μία τούρκικη εταιρεία για παράδειγμα το έκανε δύο φορές και πλήρωσε 400.000€ πρόστιμο.

Τότε, το 2001, αυτό το είχε υπογράψει και η δική μας χώρα, επί Σημίτη. Για τις δικές μας χώρες όμως αυτό τι σήμανε τελικά; Αν ούτε με το πλοίο έρχεσαι ούτε με αεροπλάνο, τότε με τα πόδια έρχεσαι μονάχα σε σύνορα που βρίσκονται ακριβώς στην άκρη της Ευρώπης, στα εξωτερικά σύνορα της. Άρα αυτό περιόριζε την εισδοχή προσφύγων στην Ελλάδα και την Βουλγαρία, και «παράνομα» (σε ό,τι αφορά την έλλειψη βίζας Σέγκεν) με πλοίο στην Ιταλία, την νότια Γαλλία, την Ισπανία. Αυτό ήταν η αρχή. Και ταυτόχρονα θεωρούταν η προσφυγιά παράνομη. Έτσι η έννοια «Φρούριο – Ευρώπη» γεννήθηκε τότε σε σχέση με το Σέγκεν. Και έδωσε το δικαίωμα στους ακροδεξιούς να λένε: «αυτοί οι

παράνομοι θα αλλοιώσουν την ταυτότητά μας», είναι «λαθρο»-μετανάστες, δεν ξέρουμε τι είναι όλοι αυτοί», ενώ ταυτόχρονα άλλοι έλεγαν «δεν μπορούμε να τους αντέξουμε». Αν διάβαζε τότε κανείς αυτά που γράφανε στο facebook, έβλεπε διαρκώς το ρητορικό ερώτημα «μα πόσους αντέχει η Ευρώπη;». Απαντούσα ότι η Ουγκάντα αντέχει 2.000.000. Η Γερμανία πήρε 800.000. Η Ουγκάντα έχει ένα κατά κεφαλήν εισόδημα 80 δολάρια. Η Γερμανία είχε 30.000 δολάρια. Η Γερμανία είναι πανίσχυρη. Πόσους αντέχει; Η Τουρκία συνεχίζει να έχει περισσότερους από ότι έχει σήμερα ολόκληρη η Ευρωπαϊκή Ένωση. Αλλά μετά αρχίζουν και σου λένε: «Ναι αλλά εμείς είμαστε χριστιανοί κι αυτοί είναι μουσουλμάνοι και θα μας αλλοιώσουν». Είχα δώσει μια συνέντευξη κάποια στιγμή, που έπαιξε και διεθνώς κάποιο ρόλο, όπου έλεγα: Ναι έρχονται μουσουλμάνοι. Όμως, από τις αφρικανικές χώρες έρχονται κυρίως χριστιανοί. Και σε ορισμένες χώρες είναι καθολικοί χριστιανοί. Αναρωτιόμουν, λοιπόν, κάτι σχετικά με την Πολωνία, τη χώρα του Πολωνού Πάπα, ο οποίος είχε πάει στην Αφρική και είχε πει: «Στην Αφρική βλέπουμε την οικογένεια να λειτουργεί όπως λειτουργούσε σε εμάς στην παλιά εποχή, όπως κανονικά πρέπει να λειτουργεί σε μία χριστιανική κοινωνία». Όταν όμως έρχονται από την Αφρική, λέει η Πολωνία «Όχι, σε καμιά περίπτωση δεν θα τους δεχτούμε». Προφανώς η ταυτότητα των Πολωνών δεν κινδυνεύει, σύμφωνα με όσα είπε ο Πολωνός Πάπας, συνεπώς η απόρριψη οφείλεται καθαρά σε ρατσισμό: «Είναι μαύροι. Δεν πάει να' ναι χριστιανοί και καθολικοί, μαύροι είναι». Παρά το επιπρόσθετο γεγονός, ότι στις περισσότερες χώρες της Αφρικής μιλούν είτε Αγγλικά είτε Γαλλικά ως δεύτερη γλώσσα και ενσωματώνονται στην Ευρώπη πιο εύκολα.

Άλλο θέμα με την άδεια Σένγκεν. Υπάρχουν κάποιες χώρες, στις οποίες δίνονται πολύ λίγες άδειες Σένγκεν. Από την Ουκρανία πριν από τον πόλεμο είχαν περάσει ως μετανάστες στην ΕΕ πάνω από 5 εκατομμύρια Ουκρανοί, καθώς το 2016 αποφασίστηκε να βγει η Ουκρανία από τον κατάλογο των χωρών με υποχρέωση κατοχής βίζας Σένγκεν. Και χρησιμοποιούνταν στην Πολωνία ως φτηνό εργατικό δυναμικό. Αυτοί που προηγουμένως ρωτούσαν «πόσους χωράμε;», δεν είχαν πρόβλημα. Και τώρα έχουμε άλλα 6

εκατομμύρια Ουκρανούς. Και πάλι κανένα πρόβλημα. Όμως η Ακροδεξιά εκμεταλλεύτηκε τις ρατσιστικές πολιτικές και μεγάλωσε. Κάθε φορά υπήρχε και ένα ακόμα βήμα κλιμάκωσης, για παράδειγμα αρχίσαμε να τους κλείνουμε σε κλειστά στρατόπεδα. Η Μελόνι είπε τώρα, να τους κλείνουμε σε στρατόπεδα στην Αλβανία, να μην τους έχουμε εδώ να τους βλέπουμε κι' όλας. Χτες ο Μερτς, ο πρόεδρος του Χριστιανοδημοκρατικού κόμματος στη Γερμανία, κι' από ό,τι φαίνεται από τις δημοσκοπήσεις θα είναι ο επόμενος καγκελάριος, είπε ότι δεν θέλουμε να έρχεται κανένας από το Αφγανιστάν, κανένας από την Συρία. Του απαντήσανε οι νομικοί, πως δεν μπορείς να πεις, ότι από μια ολόκληρη χώρα «δεν επιτρέπεται κανείς, επειδή είναι ατομικό δικαίωμα. Μπορείς να πεις, πως είναι μια ασφαλής χώρα η τάδε χώρα αλλά δεν μπορείς να πεις δεν επιτρέπεται κανείς να ζητήσει άσυλο». Και η απάντησή του την επόμενη μέρα, που έπαιξε πολύ στις εφημερίδες και είναι σημαντική ήταν: «κοιτάξτε, ο λαός βαρέθηκε πια να του λένε συνέχεια αυτό δεν γίνεται, εκείνο δε γίνεται, δεν επιτρέπεται από τους νόμους και από το διεθνές δίκαιο». Άρα ούτε το σύνταγμα και οι νόμοι της χώρας ούτε το διεθνές δίκαιο δεν υπάρχει λόγος να αποτελεί το μέτρο των αποφάσεων, αφού «ο λαός βαρέθηκε».

Αυτό το ζούμε σε ολόκληρη την Ευρώπη. Και όχι απλώς ότι πήγε προς μία ρατσιστική πολιτική αλλά την πήγε πιο πέρα από ό,τι ζητούσε η Ακροδεξιά. Παραδείγματος χάρη η Φινλανδία, η οποία δεν έχει και τους φοβερούς πρόσφυγες, αποφάσισε ότι θα κάνει pushbacks στα σύνορα κατευθείαν. Δεν θα συζητάει, δεν θα επιτρέπει να πουν «εγώ θέλω να ζητήσω άσυλο», θα τους διώχνει, υποχρεωτικά. Έκανε νόμο, σύμφωνα με τον οποίο ο στρατός και η αστυνομία θα τους διώχνει στα σύνορα. Όμως πώς θα γίνει αυτό αφού το διεθνές δίκαιο δεν το επιτρέπει; Όταν η Ελλάδα ακόμη και από τη FRONTEX κατηγορείται ότι κάνει pushbacks; Η Κομισιόν είπε στην Φινλανδία πως δεν επιτρέπεται αυτό και τότε ζητήσανε από τους νομικούς τους – 19 νομικούς κάλεσε η επιτροπή της Βουλής, που ετοίμασε το νόμο – να πουν την άποψή τους. Και οι 19 Φινλανδοί νομικοί αποφάνθηκαν, ότι είναι ενάντια στο Φινλανδικό Σύνταγμα και ενάντια στο διεθνές

δίκαιο. Παρ' όλα αυτά το ακροδεξιό κόμμα, που είναι στην κυβέρνηση, έφερε το νόμο στη βουλή και πέρασε με μεγάλη πλειοψηφία. Και η Επιτροπή της ΕΕ, που προηγουμένως είχε προειδοποιήσει ότι κάτι τέτοιο αντίκειται στο διεθνές δίκαιο, συμφώνησε μετά, επειδή, είπε, έρχεται να αντιμετωπίσει «κατάσταση έκτακτης ανάγκης» (τον κίνδυνο από τη Ρωσία). Όλα αυτά ούτε φανταζότανε οι ακροδεξιοί, ότι θα μπορούσαν να γίνουν, όταν λέγανε ότι δεν τους θέλουμε τους πρόσφυγες και πρέπει να τους διώχνουμε.

Αυτή είναι η Ευρώπη μας τώρα. Και στην Πολωνία του Τουσκ, που οι άνθρωποι του κάνανε διαδηλώσεις ενάντια στην κυβέρνηση του κόμματος PiS, γιατί έκανε rushbacks προς τη Λευκορωσία, τώρα αποφασίσανε ότι ο στρατός θα κάνει χρήση όπλων στα σύνορα. Θυμηθείτε τον Πλεύρη παλιά σε μας, που έλεγε αυτά τα πράγματα, αυτό το αποφάσισε τώρα η Πολωνία. Η δημοκρατική Πολωνία τώρα, του Τουσκ. Αυτή είναι η Ευρώπη μας. Και πλέον, όταν μιλούμε για Ακροδεξιά θα πρέπει να κοιτάζουμε μέσα στα χαρακτηρισμένα ως μη ακροδεξιά αλλά ως κεντροδεξιά κόμματα, τί είδους ρατσιστικές πολιτικές υπάρχουν. Ακόμη και στα σοσιαλδημοκρατικά.

Όταν κοιτάμε, αν μια κοινωνία ρέπει προς την ακροδεξιά ή τον φασισμό, βασικό είναι να μελετάμε πόσες από τις ακροδεξιές ιδέες και έννοιες έχουν ήδη περάσει ως καθεστωτικές έννοιες και πολιτικές πριν ακόμη έρθει η Ακροδεξιά στην εξουσία. Όταν το δούμε αυτό, τότε θα δούμε γιατί δεν έγινε γεγονός στα ΜΜΕ και στο δημόσιο λόγο, ότι υπουργός του Ισραήλ πηγαίνει στο συνέδριο που κάνει το VOX, με προσκεκλημένα όλα τα ακροδεξιά κόμματα, και ο ίδιος κάθεται μαζί με κάποιους ανθρώπους του VOX, οι οποίοι είναι πασίγνωστοι αρνητές του ολοκαυτώματος, και μάλιστα καταδικασμένοι για το λόγο αυτό.

Θ.Κ. Να δούμε πώς μπορεί το κίνημα και η Αριστερά να απαντήσει σε αυτές τις πολιτικές και να αναχαιτίσει στην Ακροδεξιά;

Γ.Τ Πρέπει την ατζέντα για τα θέματα αυτά να την βάζουμε εμείς. Θυμάστε πως κάποια στιγμή χρησιμοποιούσαν την έννοια

«οι δικαιωματιστές» για όσους μιλούσαν για το δικαίωμα στο άσυλο, το οποίο προβλέπεται από τις διεθνείς συνθήκες, εννοώντας ότι είναι κακό να είσαι υπέρ των δικαιωμάτων. Τώρα, οι κεντροδεξιοί υπερασπίζονται δικαιώματα, που έχουν σχέση με την σεξουαλικότητα, με την ταυτότητα φύλου και όλα αυτά τα θέματα. Όμως ήταν οι ίδιοι, που στα θέματα της μετανάστευσης κατηγορούσαν τους αριστερούς ως «δικαιωματιστές». Πρέπει λοιπόν την ατζέντα να την πάρουμε εμείς και να την κάνουμε ισχυρότατη. Ποια είναι η ατζέντα; Να πούμε ότι υπάρχουν αξίες, που υπήρχαν σε αυτή την Ευρώπη ως δεδομένες. Η Αριστερά θα πρέπει επίσης σε αυτούς που μιλούν για την ελληνικότητα, για ελληνική ταυτότητα, να πει ότι η Ελλάδα είναι η χώρα που δημιούργησε την έννοια της φιλοξενίας. Που είχε Ξένιο Δία. Και ο Ξένιος Δίας δεν ήταν το πρόγραμμα και η πολιτική, που έκανε ο κ. Δένδιας για τον Έβρο, με ποιο τρόπο θα κυνηγούμε τους ξένους. Το ίδιο αφορά τους χριστιανούς. Ο χριστιανισμός λέει ότι κρίνεσαι στη Δευτέρα παρουσία από το ότι «ξένος ήμουν και με δέχτηκες».

Όλα αυτά, ελληνική αρχαιότητα και χριστιανισμός, χρησιμοποιούνται από τους ακροδεξιούς για να φτιάξουν την ελληνική ταυτότητα, όπως αυτοί την θέλουν και τους βολεύει, εκβαρβαρώνοντας τόσο την ελληνική αρχαιότητα όσο και το χριστιανισμό. Αυτά είναι κομμάτια του δικού μας λόγου, που πρέπει να τα κάνουμε κομμάτι όλων. Και αυτό αφορά βέβαια και τη δική μας πρακτική. Εσύ, Θανάση, είσαι από το Κυριακάτικο Σχολείο Μεταναστών, δεν είναι αυτό έμπρακτη αλληλεγγύη;

Τελειώνω με ένα άρθρο, που διάβασα προχθές: στο Σουδάν, όπου διαδραματίζεται η μεγαλύτερη προσφυγική κρίση τώρα, οι μισοί από τους πρόσφυγες, που έχουν φύγει από τον νότο και πήγανε στα βόρεια, φιλοξενούνται από οικογένειες. Από φτωχές οικογένειες. Μιλούμε για εκατομμύρια πρόσφυγες. Διάβασα μία συνέντευξη από μια γυναίκα, που είπε «ήμασταν ο άντρας, η γυναίκα και τα δύο μας παιδιά, και βάλαμε άλλα δώδεκα άτομα στο σπίτι μας». Και εξηγούσε πράγματα, που τα ξέρω πολύ καλά, τι σημαίνει αυτό στην καθημερινή ζωή. Ε, λοιπόν οι αριστεροί

είναι οι άνθρωποι της πράξης, που λένε «εγώ δεν γράφω μόνο ένα κείμενο για τους πρόσφυγες και καταγγέλλω, οι πρόσφυγες ξέρουν ότι είμαι δίπλα τους τη στιγμή που με χρειάζονται». Δίπλα τους ως φυσική παρουσία. Και όχι μόνο σε μία διαδήλωση...